

O Camiño de Santiago amósasenos como un espazo á súa vez imaxinario e simbólico que a literatura soubo construír e reinventar ao longo dos séculos. Poucas veces botando man de crónicas e lendas medievais, outras actualizando contos píos ou relatos de milagres xacobeos, algunha vez botando man da Guía do peregrino do *Codex Calixtinus* e case sempre ao fio de poemas de inspiración persoal ou servíndose de experiencias propias, transformando a vida cotiá en argumento de contos fantásticos ou chanzas burlescas, e mesmo abondando no filón festivo e chocalleiro dese territorio de liberdade e desafoego que é o Camiño, tamén os escritores convocados nas seguintes páxinas aportaron lecturas significativas que, en conxunto, cartografan o territorio do Camiño que discorre por León até lle conferir unha sólida consistencia mental, cultural e emocional. Os textos aquí reunidos —sexan de ficción ou vivencia persoal, recordo documentábel, valla tamén a autoficción— foron xerados partindo de referencias xacobeas e locais, ou aparecen enraizados na historia do lugar, e os máis deles abondan na experiencia actual do Camiño, os seus lugares ou as súas tradicións, descubren unha e outra vez personaxes da máis absoluta contemporaneidade.

Esta mostra de escritos que se adentran no Camiño de León —con certas calas na súa procedencia e punto de chegada en Compostela—, obra de escritores leoneses e galegos, sexan de orixe ou de adopción, confire á xeografía formada pola Terra de Campos e León, o Páramo e a Vega, a Maragatería e o Bierzo o grosor dun espazo subxectivo, artellado por lugares que plasman certa procura de arraigamento, conciencia de presente, experiencia da orixe, recordo lúdico, talvez nostalxia da infancia, até configurarse como territorio sentimental por onde van transitar autor e lector.

(Javier Gómez Montero)

ALÁ NO NOROESTE...

VV. AA. (Coord.) JAVIER GÓMEZ-MONTERO E LUCIANO RODRÍGUEZ

ALÁ NO NOROESTE...
UNHA CARTOGRAFÍA
LITERARIA DO CAMIÑO
EN LEÓN

Álvaro Cunqueiro, Luis Mateo Díez, Antonio Pereira, Antonio Colinas, Julio Llamazares, José María Merino, Antonio Gamoneda, E. Carro Celada, J.A. Martínez Reñones, Tomás Álvarez, E. Gil y Carrasco, Marifé Santiago, Leopoldo Panero, Raúl Guerra Garrido, Juan Carlos Mestre, Pedro G. Trapiello, John Rutherford, Suso de Toro, A. Franco Taboada, Manuel Rivas y Carlos Casares

Coordinado por Javier Gómez-Montero e Luciano Rodríguez

Alá no noroeste...Unha cartografía literaria do Camiño en León, coordinado por Javier Gómez-Montero e Luciano Rodríguez, Lobo Sapientis: León, 2010.

O Camiño de Santiago amósasenos como un espazo á súa vez imaxinario e simbólico que a literatura soubo construír e reinventar ao longo dos séculos. Poucas veces botando man de crónicas e lendas medievais, outras actualizando contos píos ou relatos de milagres xacobeos, algunha vez botando man da Guía do peregrino do *Codex Calixtinus* e case sempre actualizando contos píos de inspiración persoal ou servíndose de experiencias propias, transformando a vida cotiá en argumento de contos fantásticos ou chanzas burlescas, e mesmo abondando no filón festivo e chocalleiro dese territorio de liberdade e desafoego que é o Camiño, tamén os escritores convocados nas seguintes páxinas aportaron lecturas significativas que, en conxunto, cartografan o territorio do Camiño que discorre por León até lle conferir unha sólida consistencia mental, cultural e emocional. Os textos aquí reunidos —sexan de ficción ou vivencia persoal, recordo documentábel, valla tamén a autoficción— foron xerados partindo de referencias xacobeas e locais, ou aparecen enraizados na historia do lugar, e os máis deles abondan na experiencia actual do Camiño, os seus lugares ou as súas tradicións, descubren unha e outra vez personaxes da máis absoluta contemporaneidade.

Esta mostra de escritos que se adentran no Camiño de León —con certas calas na súa procedencia e punto de chegada en Compostela—, obra de escritores leoneses e galegos, sexan de orixe ou de adopción, confire á xeografía formada polas Tierras de Campos e de León, o Páramo e a Vega, a Maragatería e o Berzo o grosor dun espazo subxectivo, artellado por lugares que plasman certa procura de arraigamento, conciencia de presente, experiencia da orixe, recordo lúdico, talvez nostalxia da infancia, até configurarse como territorio sentimental por onde van transitar autor e lector.

ÍNDICE

Alá no Noroeste...

Unha cartografía literaria do Camiño en León 11

Álvaro Cunqueiro: *Para chegar a León* 15

Por León cara a Astorga

Álvaro Cunqueiro: *Facendo a vía de San Facundo ao Bierzo* 29

Luis Mateo Díez: *O soño e a ferida* 37

Antonio Pereira:

Ao Señor, día e noite en San Isidoro de León 61

A volta 62

Antonio Colinas:

Misterium Fascinans 65

Non se aloxa nos mesóns senón baixo o ceo estrelado 67

En san Isidoro bico a pedra dos séculos 69

Julio Llamazares: *A catedral de vidro* 71

José María Merino: *Do Camiño: Álbum particular* 87

Antonio Gamoneda: *Memoria do Camiño* 91

Romances tradicionais do Camiño a Santiago 95

Esteban Carro Celada: *Milandanzas, burlas e milagres* 99

José A. Martínez Reñones: *Tipoloxía do concheiro ao cruzar a Ponte do Passo Honroso*..... 119

Antonio Colinas: *Canto fronte aos muros de Astorga* 135

Da Maragatería ao Bierzo

Tomás Álvarez Domínguez: *O Camiño de Santiago para paganos e escépticos* 139

Enrique Gil y Carrasco: *Retrato dunha viaxe a unha provincia do interior*..... 155

Marifé Santiago Bolaños: *Milladoiro*..... 169

Leopoldo Panero:	
<i>Agosto no ceo</i>	171
<i>Abas do Teleno</i>	172
<i>Na catedral de Astorga</i>	174
Antonio Colinas:	
<i>Val do Silencio</i>	179
<i>Nos páramos negros</i>	181
<i>Recordas unha senda nos castiñeiros foscos</i>	184
Raúl Guerra Garrido:	
<i>O corno do alicorno</i>	185
<i>O emperador Teodosio</i>	190
Antonio Pereira:	
<i>As brétemas da Purísima</i>	195
<i>A barbeira alemá</i>	203
<i>A Praza Maior</i>	210
<i>Nocturno na colexiata de Vilafranca</i>	212
Juan Carlos Mestre:	
<i>Retrato de familia</i>	213
<i>Antepasados</i>	214
Pedro GarcíaTrapiello:	
<i>Breve guía para perder o camiño ao seu paso por León segundo o caderno semicerto dunha muller algo escaldada que buscaba un xubileu</i>	217
Antonio Colinas:	
<i>Alá no Noroeste, pola senda interior</i>	243

Cara a Galicia e en Compostela

John Rutherford:	
<i>As frechas de ouro</i>	249
Suso de Toro:	
<i>A frecha amarela</i>	275
Arturo Franco Taboada:	
<i>Kemal Bazin “O peregrino”</i>	291
Manuel Rivas:	
<i>A rosa de pedra</i>	303
Carlos Casares:	
<i>Unha cidade que é como unha novela</i>	319
Antonio Pereira:	
<i>Canción de peregrinos con Amancio Prada</i>	335
Javier Gómez-Montero:	
<i>Posfacio: Unha cartografía literaria do Camiño en León</i> ...	339
Fontes.....	363